

MP1 86/7

Jo lähtöalueella oli tunnelmaa. Kukin kyydittävä sai valita mieleisensä kuljettaja-sivuvaunu yhdistelmän.

Jumbo Run

Teksti ja kuvat Erkki Mäki

- Aittoa iloa vai armopala?

JUMBO RUN -idea on englantilainen. Sen tarkoitus on yhdistää vammaisia lapsia ja sivuvaunuilevia moottoripyöräilijöitä. Tarjoaako sivuvaunuajelu vammaisille aittoa iloa; kestääkö tapahtuman etiikka tarkastelun?

Meidän ajassamme, meidän yhteiskunnassamme, yksilöt, jotka poikkeavat normista, eristetään tehokkaasti arkielämästä. Niin mieleltään sairaat, rikolliset kuin kehitysvammaisetkin on suljettu laitoksiin, pois silmistä häiritsemästä "normaalien" elämää. Tämä vammauttaa keskivertoihmisen. Luonteva suhtautuminen erilaisiin ihmisiin on mahdollonta. Kuuluvatko homoseksuaalit, punkkarit, kalkkikset tai — motoristitkin — eristettäviin ryhmiin, kun ihmisen standardi viedään tarpeeksi pitkälle?

Tällaisen tapahtuman yhteydessä herää ajattelemaan, miksi poikkeavat eristetään, miksi heillä ei ole oikeutta ja mahdollisuutta osallistua elämämme hauskuuksiin?

Jännitti myös millainen on se vammaisen, joka MINUN vaunuuni tulee. Onko hän väkivaltainen, hankala tai — epäihminen. Minä en tiennyt, en ollut tavannut, siksi pelkäsin.

Pelkoon ei ollut aiheetta. Ainoa ongelma välillämme johtui kielestä. En ymmärtänyt häntä kunnolla, koska hän puhui ruotsia. Luottavainen vammaisen lapsi ei ollut sen ongelmallisempi kuin tervekään.

Uskaltaisitko sinä arkisesta elämänympyröistäsi repäistynä, yksin, kymmenien suurten murisevien moottoripyörien keskellä, kiiluvan

kiiltävän peltin ja kromin, outojen hajujen ja isojen nahkapukuisten miesten keskellä nousta yksin ensi kertaa elämässäsi sellaiseen laitteeseen kuin moottoripyörä tai sen sivuvaunu? Rehellisesti sanoen uskaltaisitko tarttua sellaisen hirviön kuljettajaa kädestä ja hymyillä?

He uskalsivat. He olivat estottomia ja uteliaita, he uskalsivat antaa uuteen kokemukseen täysin sydämin pelostaan huolimatta.

Mutta oliko ajelu vain rikkaan almu köyhälle? Teko joka köyhässä herättää vain katkeruutta? Tästä pelosta minut vapautti keskustelu mukana olevien hoitajien kanssa, sillä enhän etukäteen voinut tietää. Ne ihmiset, joita ajelumme, eivät pohjineet asiaan sellaisia puolia: välitön ilo oli välitöntä iloa. Ajo sivuvaunulla oli verraton kokemus ja moottoripyörä oli monelle ihailun kohde.

Olematta naiivi voi sanoa, että ilo oli molemminpuolinen. Jälleen keran tuli todistetuksi, että ihminen pelkää toisaalta tuntematonta, toisaalta itseään. Nimellinen pelon kohde on usein viattomistakin viattomin ja pelko sitä kohtaan osoittautuu turhaksi.

Sille, joka vielä epäilee: Englannissa järjestetään tänä kesänä 25-vuotis-Jumbo. Ehkä neljännesvuosisata riittää todistamaan Jumbon eettisen oikeutuksen.

Mitä Jumbossa tapahtui?

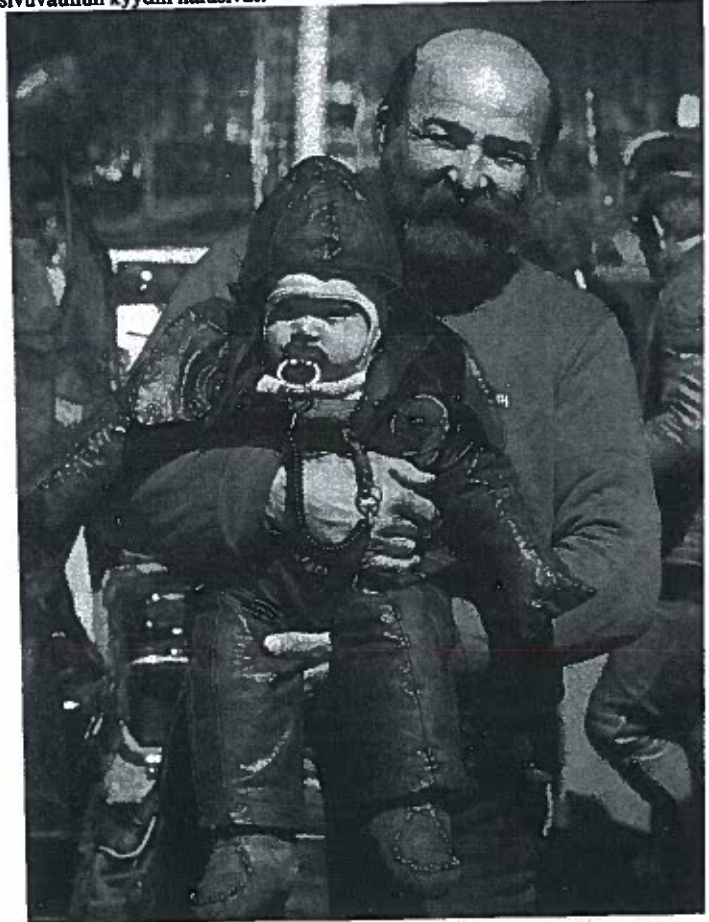
● 48 sivuvaunu yhdistelmää koostui lauantaiaamuna Notviken leirintäalueelle, Eckerön lähelle, Ahvenanmaalle. Kaksikymmentä pyöräkuntaa oli mukana Ruotsista. Vammaisia oli saapunut Ahvenanmaalta ja Paraisilta. He saivat valita, minkä sivuvaunun kyydin halusivat.

Vaunuletka, joka kiersi eteläisen Ahvenanmaan teitä, oli näyttävä ja pitkä. Perässä seurasi kyytiläistemme bussi, jossa tilapäisesti matkasivat vaimomme ja lapsemme. Pitkähköön (130 km) ajomatkaan mahtui lossin odotusta ja ruokailu, joka huipentui aitoon ahvenanmaalaiseen pannukakkuun (selvästi leivottu mannaryineistä, sanoi vaimo). Kahvilla kävimme vielä Kastelholman linnan luona.

Kyydittävämmme nauttivat. Ruoka maistui, kieli ongelmista huolimatta keskusteltiin, kädenvääntöäkin kehitettiin. Joku ei suostunut nousemaan ruokailun jälkeen vaunuun uudelleen ilman matkalukemista — tuoretta Tekniikan Maailmaa. Ajo Maarianhaminan läpi oli juhlaa. Vaikka pieni kaupunki oli hiljaisimmillaan lauantai-iltapäivänä, löytyi aina joku, jolle vilkuttua ja joka vilkutti takaisin.

Illalla paistimme perinteisestä makkaraa ja uudet ystävämme soitivat ja lauloivat meille. Ohjelmissa to oli varsin monipuolinen. Aloitettiin upealla sovituksella Ukkoa Noasta ja päättyttiin rockin klassikoihin. Aplodit olivat mahtavat. Jaettiin myös palkintoja ja Ahvenanmaalaisen Jumbon isä Uwe Westerlund kükutettiin.

Jotain uutta oli illassa mukana verrattuna tavallisiin kokoontumisiin. Toikoo sen kolea merellinen tuuli Tsernobiliin ydinvoimalan huruista vai johtuiko se kahden maan kohtaamisesta, joka hiukalla hämmensi molempia osapuolia: Jumbo on koettava ennenkuin siii voi puhua.

Myös Teemu, 9 kk, oli nahkapukuineen ja lentäjänlakkineen mukana. Vain isän veteraanipyöräharrastus jo vaikuttaisi?